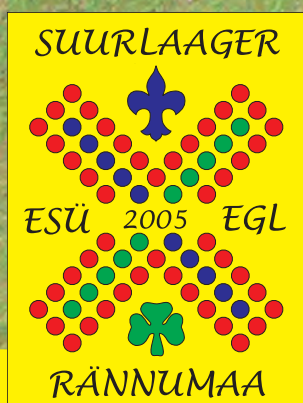

EESTI SKAUT

Eesti Skautide Ühingu suurlaagri eriväljaanne

Juuli–heinakuu 2005

23.–30. juulil 2005. a. Tagametsas

TÄNAME SUURLAAGRI TOETAJAJID JA KOOSTÖÖPARTNEREID

Haridus- ja Teadusministeerium

EESTI KAITSEVÄGI

Kaitseväge
Logistikakeskus

Väljaõppekeskus
Rahuoperatsioonide
Keskus

Üksik-sidepataljon

Pärnu Üksik-
jalaväepataljon

Õhuvägi

trükitud triibus

Jerry da Silva Matz

EVERGREEN

Mitte-Eestlaste
Integratsiooni SA

EESTI KULTUURKAPITAL

Estonian Disaster Relief Team

Eesti Ameerika Fond

Ülemaailmne Eestlaste
Kesknõukogu

Aida Hulgi

Nordic
Foods

K-RAUTAKESKO

inff.ee

ja Kabala
metskond

Canon OVERALL

Baltic Fibres

KOHUKE

Preskosa

Ameerika-Eesti Heatahtlik
Selts

ESK Gaiderkogu Austraalia
Koondis

Järva Maakond

Kabala vald

Lipuvabrik

LAAGRI STAAP ...

SIIMON HAAMER, suurlaager ja Rannumaa juht

TRIINU SAGOR, abijuht

HEIKKI MUTSO, abijuht

BIRGIT VILLA, infojuht

OTT PRUULMANN, julgeolekujuht

JEKATERINA BELJATSKAJA, majandusjuht

KRISTJAN POMM, avalike suhete juht

AUNE SUVE, tegevusjuht

MAIMU NÕMMIK, varustusjuht

TARMO OIDEKIVI, toitlustusjuht

RAINE LAHTVEE, hooldejuht

ILLE MAIDRE, tehniline juht

IVICA MÄGI, Aafrika juht

JÜRI EHANDI, Austraalia juht

HELEN TEIGAR, Aasia juht

MIKK LEDJARI, Lõuna-Ameerika juht

REEDA KAAL, lasteaja juhataja

SIRLI ARUMÄE, Ameerika indiaanlaste juht

OKSANA MARJUNITS, Ankaratika juht

LEA KORONEN, Põhja-Ameerika juht

ASSU KOMMER, Euroopa juht

HEAD EESTI SKAUTIDE ÜHINGU LIIKMED JA SÕBRAD!

SKM. KRISTJAN POMM
PEASKAUT

PEATOIMETAJA VEERG

SKM. LEHO MÄNNIKSOO
EESTI SKAUT PEATOIMETAJA

Hoiate käes meie sellesuvised suurlaagri „Rännumaa” erinumbrist. Koostöös Eesti Gaidide Liiduga korraldatud suurlaager on tõeliseks rahvusvaheliseks skautlikuks suursündmuseks Eestis, millest lisaks meie oma skautidele, gaididele võtab osa meie aatekaaslasti enam kui kümnest välisriigist. Üheskoos suurlaagris läbi maailma rännates võtame kaasa toredaid mälestusi ja kindlasti ka hulgaliselt uusi kogemusi ning teadmise, et skautliku tegevuse mitmekülguses ja ise tegemise rõõmus on midagi täiesti kordumatu, ainulaadset.

Suurlaagri „Rännumaa” teeb eriliseks ka see, et esmakordselt saame Tagametsas kasutada meie laagriala peahoonet, selle aasta kevadeks renoveeritud Jahilossi. Esmakordselt toimub laager, kui oleme Tagametsa maa täieõiguslikud omanikud, sest eelmisel aastal tegime maa ostuks viimase ostu-müügilepingu kohase sisse-makse. Võrreldes eelmiste suurlaagritega oleme laagriala tehniliste võimaluste ja mugavuste osas astunud pika sammu edasi. Tagametsa püsilaager on jõudsalt arenenud ja annab aina paremaid võimalusi nii skautlike suurürituste kui ka teiste meie laagriala kasutajate ettevõtmiste korraldamiseks.

2005. aasta on eriline aasta Eesti skautlusele – Eesti Skautide Ühingu sai 10-aastaseks, toimub rahvusvaheline suurlaager Eestis, Eesti skaudid osalevad Euroopa skautide suurlaagris – Euroopa Jamboreel Inglismaal (juuli lõpp, augusti algus) ja septembris oleme esindatud ka Skautide Maailmaorganisatsiooni maailmakonverentsil Tuneesias. Lisaks veel omad laagrid ja matkad ning muud põnevad ettevõtmised Eestis.

ESÜ juhid ja liikmed, hoidkem oma organisatsiooni, toetagem üksteist skautlikes tegemistes, et juba paari aasta pärast saabuva skautluse 100. juubeli puhul aastal 2007. saaksime tähistada ühiselt skautluse suurpäeva.

Eesti skautluse toetajad ja sõbrad, suur tänu abi ja igakülgse toetuse eest meie tegevusele noortele arendava ja paeluva tegevuse pakkumisel.

Tagametsas on taas sagimist. Suurlaager on traditsiooniline suusündmus, mida oodatakse põnevusega ja millest hiljem räägitakse legende. Mida kaugemale seljataha ta jääb, seda põnevamaks muutuvad jutud. Suurlaager on ühtlasi propagandaüritus, mis avab skautluse sisu ka nendele, kellele see tundmatu. Ajakirjandus viib teated suurlaagrist rahva ette ning nii kujuneb paljuskki meie liikumise maine. Paraku on nii, et meedias avaldatakse mõningaid artikleid, heal juhul ka televisioonis paar löiku, mis peagi mattuvad uute sündmuste alla.

Eesti Skautide Ühingu ajakirja veergudel kajastatu aga on põhjalikum ning, kui seda just ära ei visata, jääb ajakirjanumber kaante vahele ja riitulile alles. Seepärast peaks meie ajakirja levitamine olema iga ESÜ liikme südameasjaks. Mul on vahel tunne, et häbenetakse minna ja üldsusele pakkuda teavet oma ühingu ja selle tegevusest. Ometi on selleks just suvel võimalusi küllaga. Seda on tõestanud näiteks möödunud aastane Kõrvemaa laagri eksperiment, kus avalikul üritusel ökoskaudid asetasiid kännu otsa kasti ajakirjadega ja selle kõrvale lindude pesakastide valmistamise ajal männilaudadest kokkulöödud kogumiskassa pealepõletatud pealkirjaga „TOETA SKAUTLUST”.

Ajakirja nabiti kastist ja rahagi kogunes, mis hiljem ESÜ keskusesse üle anti. Ilma finantsideta ju ajakirja ei trüki! Siinkohal tahaks skaudiseadustele punktis 8 lisada ühe olulise sõna: Skaut on **ettevõtlik**, sihikindel ja visa.

Alates käesolevast suurlaagri erinumbrist on ajakirja „Eesti Skaut” võimalik ka ette tellida. Sellega on ühtlasi levitajatele tagatud laiendatud tegevuspõld. Löö kaasa, sest meie ühine üritus väärrib seda!

Tellimisi võtab vastu ESÜ keskus interneti kaudu info@skaut.ee ja ette saab tellida esialgu ühe numbriga kaupa. Detsembrikuise numbriga saab juba ette tellida. Vajalik teatada tellija nimi ja aadress. Kulu: numbriga maksumus + postikulu.

Head lugemist!

EELMISTEST SUURLAAGRITEST

Suurlaagrite traditsioon sai Eestis alguse 1926. aastal, kui toimus esimene Eesti Skautide Maleva suurlaager Pirital. 1933. aastal toimus esimene Eesti Gaidide Maleva suurlaager Narva-Jõesuus. Kuni skautluse ja gaidluse keelustamiseni aastal 1940 jõuti pidada kaks gaidide ja kolm skautide suurlaagrit.

Skautlus ja gaidlus taastati Eestis 1988. aastal. Taaselustati nii Eesti Skautide Malev kui ka Eesti Gaidide Malev ja loodi kaks täiesti uut skautlikku organisatsiooni – Eesti Eetserskaute Ühendus ja Eesti Gaidide Ühendus. Seoses skautlike/gaidlike organisatsioonide rohkusega toimus EV taasiseseisvumise järgselt mitmeid erinevaid suur- ning suvelaagreid.

Tänaseks on Eesti gaidlus ja skautlus saanud ühtsemaks – gaidid on koondunud Eesti Gaidide Liitu ja skaudid Eesti Skautide Ühingu. Eesti Skautide Ühing on alates 1996. aastast ka Skautide Maailmaorganisatsiooni (WOSM) liige ja Eesti Gaidide Liit omab alates 2002. aastast Gaidide Maailmaorganisatsiooni (WAGGGS) täisliikme staatust. Mõlemad ühingud kuuluvad Eesti suurimate noorteorganisatsioonide hulka.

Eesti Skautide Maleva 4. suurlaager toimus 1992. aastal Pärnumaal Matsirannas. Laagri juhiks oli skm. Helmuth Tammiste ja laagris osales kokku pea 400 osalejat, s.h. ka veidi üle 100 gaidi. Samuti olid väliskülalised Leedust, Lätist, Soomest, Taanist, Rootsist, Ameerikast, Austraaliast, Kanadast ja Saksamaalt.

Eesti Skautide Ühingu 1. suurlaager toimus 1995. aastal Tagametsas. See laager toimus keerukal ajal, sest laagri korraldustööd algasid Eesti Skautide Maleva ajal ja laager toimus ESÜ asutamise järgselt, aga juriidilises mõttes organisatsiooni registreerimise eelselt. Skautluse jaoks oluliseks osutus laagripaiga valimine. Veel 1994. aastal räägiti võimalikest kohtadest Lahemaal,

Hõimurahvast esindajad Valgeranna suurlaagris. Vasakult – Ungari, Eesti, Karjala, Soome, Ingeri ja Liivi skaudid.

Võrtsjärve ääres, Saaremaal ja Kohtla-Järve kandis. Osa neist sai ka läbi sõidetud, kuid lõpuks jäädi siiski pidama Tagametsa, millest hiljem kujunes Eesti skautlik püsilager. Laagri juht oli skm. Tõnu Aavasalu ning laagrilisi kokku pea 300, s.h. Taanist, Austraaliast, Kanadast, Rootsist ja Ameerikast.

Esmakordselt Eesti skautluse ajaloos korraldati skautide ja gaidide ühine suurlaager 1998. aastal, nimeks oli „Metsaraamat”. Laagri juhiks oli skm. Kristjan Pomm ja laagris osales kokku 717 laagrilist, neist 223 välismaalast s.h. 57 väliseestlast. Sinna tuldi Soomest, Rootsist, Norrast, Taanist, Saksamaalt, Luksemburgist, Hollandist, Sloveeniast, Inglismaalt, Ameerikast ja Kanadast.

Samuti oli ka järgmine suurlaager – „Hõimusild” 2001. aastal – mõeldud nii gaididele kui skautidele. „Hõimusild” laagrijuhiks oli skm. Kristjan Pomm ja laagrisse tuli kokku 1030 osalejat, s.h. 256 välismaalt ja neist 55 väliseestlast. Laagrilised olid seekord pärit Soomest, Rootsist, Prantsusmaalt, Udmurdimaalt, Poolast, Saksamaalt, Leedust, Kanadast, Ameerikast, Rootsist ja Austraaliast.

Suurlaagrid on kaheldamatult Eesti skautluse ja gaidluse edasivijateks ning tõelisteks tähtsündmusteks, millest iga skaut ja gaid tahab osa võtta.

Läbi aegade on suurlaagrid suutnud äratada Eesti ühiskonna ja riigimeeste tähelepanu. 1932. a. suurlaagri avas riigivanem Jaan Teemant, 1992. aasta suurlaagri Matsirannas avas tollane peaminister Tiit Vähi, 1995. a. suurlaagrit külastas kaitseminister Andrus Öövel jpt. 1998. aasta suurlaagrit külastasid Riigikogu esimees Toomas Savi, Tunne Kelam ja veel mitmed teised Eesti riigimehed, 2001. a. suurlaagri avamisel osales peaminister Mart Laar, Riigikogu liikmed Mari-Ann Kelam ja Tunne Kelam, Liis Klaar, Arnold Rüütel, laagrit külastas haridusminister Tõnis Lukas, siseminister Tarmo Loodus jpt.

Suurlaagrid on saanud ja saavad aina enam kohaks, kus eestlastest skaudid ja gaidid üle kogu maailma omavahel kokku saavad, mis aitab noortel sõlmida sõprusidemeid ning edendada koostööd eestluse ja isamaalisuse hoidmisel. Skautlik ja gaidlik noorsootöö on ainulaadne traditsioonidele ja kodanikukasvatusele tuginev liikumine, mis õpetab noori väärtustama isamaad, mõistma maailma ja andma endast parimat, et hea kodanikuna oma riiki teenida.

Suurlaagrid on traditsioon, mis annab noortele võimaluse tunnetada skautluse mitmetahulisust ja on suurepäraseks võimaluseks tutvustada Eestit ka teiste riikide noortele.

Koostas skm. KRISTJAN POMM

Pildid kogumikust „Eesti skautlus Viiskümmne aastat”

Haridusminister kolonel A. Jaaksoon avamas Haapsalu juures Paralepas 1936. a peetud Eesti Skautide maleva kolmandat suurlaagrit.

Skautide ja gaidide suurlaagrite kronoloogia

1926	Eesti Skautide Maleva 1. suurlaager Pirital
1932	Eesti Skautide Maleva 2. suurlaager Valgerannas
1933	Eesti Gaidide Maleva 1. suurlaager Narva-Jõesuus
1936	Eesti Skautide Maleva 3. suurlaager Paralepas
1936	Eesti Gaidide Maleva 2. suurlaager Kiidjärvel
1989	Eesti Eetserskautide Ühenduse 1. suvelaager Vormsil
1990	Eesti Eetserskautide Ühenduse 2. suvelaager Simisalus
1991	Eesti Gaidide Maleva 3. suurlaager „Pisuhänd“ Sõmeru poolsaarel Eesti Gaidide Ühenduse 1. suvelaager „Jõksi“ Eesti Eetserskautide Ühenduse 3. suvelaager Otepääl Kiigemäel
1992	Eesti Skautide Maleva 4. suurlaager Pärnus Matsirannas Eesti Gaidide Maleva 4. suurlaager „Kotermanni“ Pangodis Eesti Gaidide Ühenduse 2. suvelaager „Vikerkaare“ Kloogal Eesti Eetserskautide Ühenduse 4. suvelaager „Pörgupõhja“ Väänas
1993	Eesti Gaidide Maleva 5. suurlaager „Metsavaimu“ Treppojal Eesti Gaidide Ühenduse 3. suvelaager Määritsas Eesti Eetserskautide Ühenduse 5. suvelaager Jänedal
1994	Eesti Gaidide Ühenduse 4. suvelaager Käbiranna Kloogal Eesti Gaidide Maleva 6. suurlaager „Sortsi“ Treppojal Eesti Eetserskautide Ühenduse 6. suvelaager Kassaris
1995	Eesti Skautide Ühingu 1. suurlaager Tagametsas (5. skautide suurlaager) Eesti Gaidide Ühenduse ja Eesti Gaidide Maleva suurlaager „Jaaniussi“ Kloogal (esimene EGM ja EGÜ ühine suurlaager) Eesti Gaidide Ühenduse suvelaager „Vopsu“ Pühajärvel Eesti Eetserskautide Ühenduse 7. suvelaager Soodlas
1996	Eesti Gaidide Ühenduse 5. suvelaager „Dageida“ Hiiumaal
1997	Eesti Gaidide Ühenduse 6. suvelaager „Kuldnael“ Nuustakul
1998	Eesti Skautide Ühingu ja Eesti Gaidide Maleva suurlaager „Metsaraamat'98“ Tagametsas Eesti Gaidide Ühenduse 7. suvelaager Nuustakul
1999	Eesti Gaidide Maleva ja Eesti Gaidide Ühenduse suurlaager „Gaidikaar“ Põllkülas
2001	Eesti Gaidide Liidu ja Eesti Skautide Ühingu suurlaager „Hõimusild“ Tagametsas
2005	Eesti Skautide Ühingu ja Eesti Gaidide Liidu suurlaager „Rännumaa“ Tagametsas

6 KES EI TUNNEKS KRISTJANIT!

persoon

Kõik Eesti Skautide Ühingu liikmed teavad, et vankumatult on aastaid olnud peaskaudi kohustusi täitmas Kristjan Pomm ja tunnevad teda kui selgesõnalist ja vastutustundlikku juhti, kelle peale võib alati loota, kes sõnu asjata tuulde ei loobi ja kelle sõnal on kaalu. Kas te ikka tunnete Kristjanit?

Ajakirja „Eesti Skaut“ toimetus oli koos, et panna kokku meie ajakirja erinumbri sisu ja seal otsustatigi alustada Eesti Skautide Ühingu juhtide tutvustamisega avades rubriigi **PERSON**. Annika Träss sai ülesandeks leida inimene, kes peaks Kristjanit kõige paremini tundma.

Jutustas Kristiina Pomm – Kristjani kaksikõde
Hobideks on sport (jooksmine, rattasõit), koorilaul, jooga,
klaverimäng.

Kristjan ja Kristiina tunnevad end ema Anu süles üpris rõõmsatena

Kõik me tuleme oma lapsepõlvest. Lapsepõlv on tõekspidamiste, tulevikuvisionide ja ellusuhtumise kujunemise aeg, sest siis avastatakse enese jaoks maailma algus.

Kristiina Pomm meenutab: „Iseloomustada on mul teda raske, kuna ei tea isegi, milline ta tegelikult on. Ta on rohkem ühiskonnale orienteeritud natuur, seal tuleb tema olemus rohkem välja. Töö suhtes on kohusetundlik.

Üks esimesi mälestusi vennast on, kui vesivärvidega joonistasime ja tahtsime siis valmis pildid seinale panna. Olime umbes 4-aastased. Kuna me ei leidnud kusagilt liimi, siis arvasime, et küll kleepuvad pildid seinale ka värviga. Tegime paberid vesivärviga teiselt poolt kokku ja üritasime seina peale panna. See asi meil ei õnnestunud ja seinale jäid inetud värvilaigud. Olime kaunis nõutud. Kui ema koju tuli, ei rõõmustanud ta sugugi meie ilusate taotluste üle.

Eredalt mällu sööbinud hetki oli meie elus teisigi. Kord oli vanaema meid hoidmas aga tol hetkel toast kusagil väljas. Meil Kristjaniga hakkas igav, tahtsime midagi põnevat teha.

Ronisime siis riidekapi otsa ja hakkasime seal alla hüppama. Meil oli hästi lõbus. Kui aga vanaema meie lõbusat tegevust nägi, käskis ta hüppamise kohe katki jätta. Me ei saanud aru, miks me pidime nii lõbusa tegevuse katkestama, aga kuulasime siiski vanaema sõna. Kuna oleme kaksikud, siis polnudki muud varianti, kui olime väiksena

Juba lasteringis lõi Kristjanis ilmselt välja vedaja natuur

pidevalt koos ning igavuse üle ei saanud kuidagi kurta.

Kord olime talvel kelgutamas. Kristjan oli roolikelguga ja sõites sellega lõi pea vastu rooli katki, verd hakkas jooksma. Vennake arvas, et kui lund katkise koha peale panna, jääb verejooks kinni. Haav aga oli tõsine ja lõpptulemusena pidi minema traumapunkti õmblema. Arstiabi vajalikkuse mõistmisele andis see seik kindlasti ka väikese tõuke.

Lasteaias pole me käinud. Selle asemel käisime lasteringis laulmas ja tantsimas.

Õppisime Tallinna 9. Keskkoolis, praeguses Õismäe Humanitaargümnaasiumis, saksa keele eriklassis. O-klassis käisime samas koolis.

Algklassis juhtus kord nii, et ema oli kuskil reisil ja enne sõitu minekut kirjutas õpetajale kirja, et vaadaku igaks juhuks meie järele. Minul olid siis pikad juuksed, ema punus mulle hommikuti patsid ja tavaliselt neid kandsingi. Seekord teda polnud ja mina kas ei viitsinud või ei osanud patse punuda. Panin siis juuksed lihtsalt kuidagi juukseummuga kokku. Õpetaja oli muidugi harjunud, et ma korralikum välja näen ja enne esimese tunni algust punus mulle patsid pähe. Ühel hommikul

Isamaale truud kaksikud

oli ta just patsid teinud ja ma istusin oma kohale Kristjani kõrvale. Kristjanil oli millegipärast tuju mind kiusata. Tiris mind patsist, karvu tuli päris palju peast, ning juuksed olid sassis. Olin muidugi vihane ja mulle ei meeldinud sugugi see, et klassi ees uued patsid pähe punuti.

Õppida Kristjan siis eriti ei viitsinud, aga oli suhteliselt hea peaga. Algklassides oli ta hädas eesti keele ja kirjatehnikaga (suhteliselt loetamatu käekiri on praegugi).

Jutustavates ainetes, kui ei osanud, lähenes asjadele loominguiliselt ja üritas ennast kuidagi välja keerutada. Lemmikõppeainet minu meelest ei olnud ja -õpetajat ka ei tea. Seltskondlik ta eriti polnud. Pinginaabriga käis kooli ajal

läbi.

Kuskil keskkooli ajal hakkas käima rahvatantsus. Paar aastat käis sõudmistrennis, laulis mõned korrad kooli kooris. Klaverit õppisime koos, tema tegeles aastajagu rohkem. Ühiseid huviseid meil siis enam eriti polnud. Mina olin sportlikum, tema mugavam. Kodus valmistasime aga koos süüa – küpsetasime kooke ja tegime kulinaarseid katsetusi. Peale kooli sõõtsime rõdult jakaid”

Skautlus silmapiiril

Kristiina jätkab: „Siis, kui ta keskkooli ajal rahvatantsus käis, hakkas ta rahvatantsu õpetajale, endisele skautmastrile Richard Tõnnusele silma. Ta tegi Kristjanile ettepaneku skaudijuhiks hakata. Kristjan nõustus ja võttis skautlust tõsiselt, teeb praegugi asja südamega.”

Kristiina ei mäleta, kuidas Kristjan kodus sellest teatas, et temast on saamas skaut. See läks kõik nagu iseenesest,

ühel päeval ta lihtsalt oli see. Kristiinat sellesse tegevusse kaasa haarata pole ta püüdnud. Mina skautlusega seotud pole. Kristjan aga elab skautluses end välja.

Peaskaudina on ta saanud ennast erinevates olukordades proovile panna, rahvusvahelistel üritustel käies saanud maailma näha, paljude erinevate inimestega suhelda. Samas on tal muidugi suur vastutus, aga minu meelest saab ta sellega väga hästi hakkama. Vahest kipub teiste eest liigagi palju ära tegema ja põhjus on siis ikka selles, et asi korralikult tehtud saaks."

Koos ka Tartus

Pärast keskkooli lõpetamist läksid kaksikud koos Tartu Ülikooli haridusteed jätkama.

„Õppisime samal ajal ülikoolis ja elasime koos erakates. Üks põhjustest, miks Kristjan arstiks õppis, oli kindlasti see, et ema on arst ja poiss jätkas suguvõsa traditsioone. Ju siis meeldib inimesi aidata. Ta tegeleb praegu arstipraksisega muude toimetuste kõrval. Mina arstiks õppima ei läinud, tõmbas majanduse tudeerimine, sest meil on peres veel teine traditsiooniline ametiliin – raamatupidamine ja nii on minust saanud momendil Cape Baltic OÜ finantsjuht.

Kristjan võib erinevatel hetkedel väga erinev olla. Palju sõltub seltskonnast. Talle meeldib seltskonnas ennast näidata. Armastab mugavust, seepärast suurtel rahvaüritustel ei taha eriti viibida. Tema jaoks on oluline hea väljanägemine – kooli ajal oli pikka aega ainuke klassis, kes ülikonnaga käis.

Olulistest küsimustes saab teda usaldada ja ta aitab ka, kui väga vaja on. Väiksemate asjade pärast ei tasu teda eriti tülitada. Praegu suhtleme vähe ja näeme üksteist harva. Riisus pole me kunagi olnud, aga samas pole ka erilist lähedust. Vanematega saab hästi läbi, pole konfliktne natuur." Sellega lõpetab Kristiina pildi loomise oma kaksikvennast.

Eluloolisi seiku

Skautmaster Kristjan Pomm on sündinud 1973. aastal Tallinnas ja teda ei ole ümbritsenud mitte ainult arstid ja raamatupidajad, vaid isa poolt ka insenerid, sest isa Toivo on elektriinsener. Küllap see liin on tulnud talle kasuks ka skautluse juhina tegutsedes. Hariduse ülikooli astumiseks sai ta Tallinna 9. Keskkoolis ja Tartu Ülikooli lõpetas 1997. aastal.

Kristjan oli 1988. aastal taasloodud Eesti Skautide Maleva asutajaliige ja maleva juht 1989–1992. Eesti Skautide Ühingu loomise järel on ta olnud 1995–1997 ESÜ programmi juht. Aastal 1997 sai temast ESÜ peaskaut ja sellel postil on ta püsinud tänaseni.

Kui ta 12. veebruaril Ameerika Heatahtliku Seltsi kutsel saabus USA-sse kolmenädalisele külaskäigule, küsisid mõned, et kes on see marakratt? Peagi selgus, et tegemist on asjaliku skaudiaateid tõsiseltvõtva ja isamaalist tunnet põueskandva noore mehega, kes peagi kujunes arvestatavaks skaudjuhiks, kellena me tunneme teda ka praegu.

KUI OLED MATKAL VÕI LAAGRIS

Jätkame katkendite avaldamist Robert Baden-Powelli skaudiraamatust „Scouting for Boys”.

ONNI EHITAMINE

Skaut peab teadma, kuidas välilaagris öö jaoks varju-alust ehitada või pikema perioodi jaoks onni.

Millist sorti peavarju ehitada, oleneb ilmast ja kohast.

Katuse materjaliks on näiteks kuuseoksad või kõrred; katuse tegemist tuleb alustada alt, pannes järgmise kihi alumise peale. Nii jookseb vihm alla, ilma sisse sadamata.

Tuleb kindlaks teha, millisest suunast tuul puhub, peavarju tagumine ots panna vastavalt sellele ja tuli avate ette (et tuul ei puhuks lõkkesse).

Kergeim viis katusealuse tegemiseks on kaks kaheharulist kaigast maasse torgata ja nende vahele risti rõhtpuu asetada. Seejärel toetada teised toikad või oksad selle peale ja katta oksakimpudega või rohuga.

Kui sul neid (toikad ja oksad) pole, siis sa võid teha nagu Lõuna-Aafrika pärismaalased – kuhja palju võsa, kanarbikku jne üheks väikseks poolringikujuliseks seinaks, et külma tuult eemale hoida; tuli teha avatud osajuurde.

Kui su telk või onn on liiga kuuma päikese käes, pane tekid või rohkem õlgesid selle peale. Mida paksem katuse, seda jahedam on suvel onnis sees. Kui seal on liiga külm, tee seina alumine kiht paksemaks, või ehita väike mattasein ümber seina välimise osa.

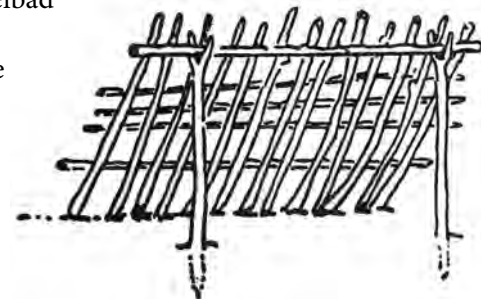
Ära unusta kaevata kuivenduskraavi onni ümber, nii et kui öösel sajab palju, siis varjualune jääb kuivaks, sest siis vesi väljast sisse ei tule.

Suulud (zulu) teevad oma onnid järgmiselt: nad kaevavad pikad laasitud oksad püstiselt ja ringikujuliselt maasse, siis painutavad ladvad alla keskele kokku ja seovad need kinni, hiljem põimivad oksad horisontaalselt sealt vahelt läbi, kuni tekib linnupuuri taoline onn. Ja see kaetakse veel näiteks õlgedega. Mõnikord jäetakse väike auk katuse sellesse ossa, kus kõik oksad kokku seotud on, nii et see oleks korstna eest.

Punanahad teevad oma „Tee Pee”

nii, et nad seovad teibad

kokku püramiidikujuliselt ja üle selle panevad nad tüki presenti/tugevat riidet; onn näeb kaugemalt vaadates välja nagu kelluke.

PUUDE LANGETAMINE

Skaut peab oskama kasutada kirvest.

Kõigepealt tuleb tüve alumisest osast kiil välja raiuda, selles suunas, kuhu sa tahad, et puu langeks. Seejärel mine teisele poole ja raiu tükk välja natuke kõrgemalt kui esimene löige, kuni puu kukub. Heaks puuraiduriks saab ainult kõva praktikaga. Eriti alguses tuleb väga etevaatlik olla, et end mitte vigastada.

Kirvega ei tohi lollitada. See on ohtlik relv ja kui teda ei kasutata, tuleb see kuskile paku sisse lüüa (ohutusse kohta panna). Enne kui hakkad puud langetama, vaata et sa ei lööks kirvest oksakohta. Samuti tee kindlaks, et kõrvalseisjad ohutus kauguses oleks. Kui puu kukkuma hakkab, hüüa hoiatavalt (näiteks: „Ettevaatust, puu langeb“). Ära seisa puu taga, sest ülemised oksad võivad takerduda teise puu okstesse ja too võib langeda tagasi.

KUIDAS SILDA TEHA?

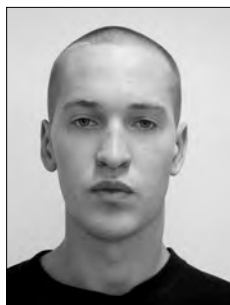
Silla tegemiseks on mitu viisi. Sõjaväes tehakse neid peamiselt kokkuseotud postidest. Indias, Himaalaja mägedes teevad kohalikud silla kolmest nõorist, mis on viidud üle jõe ja mis on omavahel seotud iga paari jardi tagant V-kujuliste okstega. Nii et üks köis on jalgteel jaoks ja teised kaks käsipuu jaoks. Silda ületades see õõtsub, aga ta viib su üle ja seda on lihtne teha. Kõige kergem viis, et mingist kitsast veetakistusest üle saada, on puu või kaks üle selle langetada. Puidutahumiskirvega saab pealmise osa ära siluda, seejärel panna käsipuu ja väga hea sild ongi valmis.

Parve saab ka kasutada. Ehita parv kalda äärde vette kui jõgi on madal, pervele - kui see on sügav. Kui parv on valmis, siis hoiu sellell allavoolu otsast kinni ja lükka teine ots kaldast eemale, lase voolul kanda sinna, kuhu vaja.

Tõlkinud KAROLIN LILLEMÄE

TÖÖRIISTADE KASUTAMINE NING ÜLDISE TÖÖOHUTUSE TAGAMINE LAAGRITINGIMUSTES

VSK. DEIVIS TREIER
ÖKOSKAUTIDE TALITLUSJUHT

Ükski suurlaager ei ole mälestusväärne ilma laagriehitiste, lõkkeõhtute või laagrimugavusteta. Kõikidel endast lugupidavatel skaudiüksustel peaksid olema suurlaagris kaasas elementaarsed tööriistad, mille abil saab oma elu ja olemise mugavamaks muuta ning vajalikke töid teha.

Reeglid selgeks

Laagritöödel ja -tegemistel kehtivad kindlad ohutusnõuded ja -reeglid. Seda sellepärast, et kellelegi ei jääks suurlaagrist halbu mälestusi vigastuste, armide või muude õnnetuste näol, mis on tingitud valesst töövõttest või tööriistade väärast kasutamisest.

Juba enne laagrisse minekut tuleks osavõtjatele selgitada üldiseid reegleid, ohutusnõudeid ja tegevusvõtteid. Ja laagris olles seda kindlasti korrata.

Töövahendeid ei tohi anda osavõtjatele, kellel puuduvad vastavad teadmised või eelnev töökogemus.

Enne laagrit tuleb osalejaid instrueerida ja võtta allkiri, milles ta kinnitab, et on tutvunud ohutusreeglitega ja täidab neid.

Laagris olles peab üksuse juht või tööohutuse alal vastutav isik pidevalt jälgima ohutusnõuete täitmist.

Ülesannete ja abivahendite jagamisel tuleks lähtuda eelkõige osavõtja vanusest ja kogemusest. Raskete tööde tegemine või ohtlike tööriistade kasutamine ei ole soovitatav alla 11 aastastele lastele, kui nad ei ole saanud sellekohast erikoolitust.

Üks tähtsamaid ohutusnõudeid on: **tööriistadega ei mängita, neid kasutatakse ainult tõsiseks tööks.**

Põhiliste laagritööriistade kasutamine ja ohutus

Kirves on hädavajalik abimees laagris puud lõhkudes ja ehitisi rajades. Kuid ta kujutab endast ka väga ohtlikku vahendit, mille väär või mittesihipärane kasutamine võib muuta ta laastavaks relvaks.

Laagrikirves on lihtne, kerge, veidi kõverdatud varrega. Kitsas tuletõrjekirves laagris meisterdamistöõdeks ei sobi.

Niimoodi võib juhtuda kirve väärakasutamise tulemusena

Kirvest kandes hoiu seda peast, mitte varrest (joonis 2 A ja B). Matkal kaitse tera tupe või mähisega. Kasuta kirvest ainult puude raiumiseks! Ära jäta kirvest maha vedelema! Pärast töö lõppu või vaheajal löö kirves vähemalt tera ulatuses paku või surnud puuoksa sisse. **Kirvest ei tohi kunagi lüüa elavasse puusse!**

Kirvest edasi andes teisele isikule hoiu seda vartpidi peos, kirve tera allpool. Vastuvõtja haarab kirve varrest üleandja käest altpoolt (joonis 2 C).

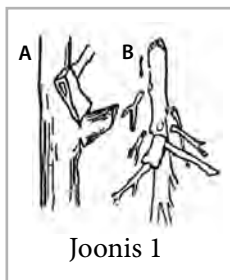
Raiumise jaoks puhasta kõigepealt ümbrus. Vaata, et ei oleks segavaid esemeid maapinnal ega õhus! Jälgi, et kõik oleksid ohutus kauguses (vähemalt 4 m)!

Otsi mõni oksteta känd, pakk või puutüvi, mille peal raiuda. Skaut ei raiu kunagi otse maapinnal olevat oksa ega latti, et vältida õnnetusi ja kirve rikkumist (nürimist). Ettevaatust, tüvi võib langedes tagasi põrgata!

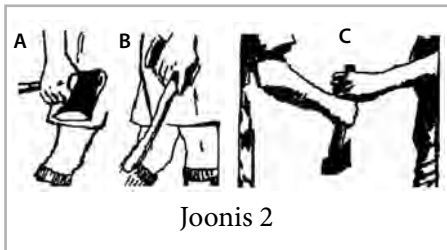
Puude töötlemisel raiu kindlal tüvel või pakul poolkaldu. Ettevaatust lendavate puutükkide suhtes!

Ära toeta puud jalaga, sest nii võid jalga haavata. Vaata, et keegi pole läheduses, puhasta algul ümbrus, et väljasirutatud käega kirvest vabalt ringi võiksid vibutada. Puu langetamisel jälgi, et kedagi läheduses poleks. Ettevaatust – astu eemale, tüvi võib põrgata. Ära jäta kirvest kunagi lahtiselt rohule vedelema ja ära löö kirvetera maasse.

Raudne reegel: ära langeta ainsatki puud ja ära kahjusta loodust, kui see pole möödapääsmatult va-

Joonis 1

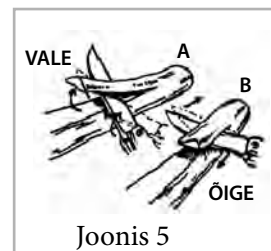
Joonis 2

Joonis 3

Joonis 4

Joonis 5

Noaga tuleb käia ümber ettevaatlikult või on tulemus selline!

jalik. Pigem puhasta mets risust, langeta kuivanud puud, mis teiste kasvu takistavad.

Oksi laasitakse pärisuunas, alates tüvest. Tugevama oksa puhul lüüakse enne pärisuunas lõhe ja siis vastulöögiga oksa maha (joonis 1. A ja B). Suuremate puude laasimisel ole ise ühel pool puud ning laasi teisel pool asuvaid oksa.

Nuga ja selle käsitlemisest

Tugeva liigendiga ja ühe sirge teraga taskunuga on noortele sobivaim tööriist, eriti puu lõikamiseks: tera ei libise ja nuga on vastupidav. Seevastu on kumera tera pussnoaga töötamine raskem (joonis 3 A ja B). Hoiu nuga alati puhas! Terita niisutatud luisul!

Ära kasuta nuga „kiiluna”, lüües haamriga noatera seljale ja ka noapead haamrina. Pausil ära jäta nuga lahtiselt vedelema, eriti niiskettesse kohtadesse.

Nuga peab kasutama suunaga endast väljapoole!

Pikemat puutükki lõigates suru see vastu külge vasa-ku kaenla alla (joonis 4). Tugevat laastu eemaldades ära murra nuga väljapoole ega üles-alla, noa tera võib murduda. Selle asemel „viibuta” sisselõike tasapinnal nuga edasi-tagasi. Istukil lõigates hoiu nuga ja puutükk endast eemal, eriti põlvedest (joonis 5 A ja B).

Käesoleva aasta 10. juunil sai Eesti Skautide Ühingu 10 aastaseks. Selle tähistamiseks tuli kokku enam kui kuuskümmend skauti ja skaudisõpra, sealhulgas kümme Eesti Rohelise Liikumise liiget ja Keila valla keskkonnanõunik, et teha üks hea tegu – koristada rumalate inimeste poolt risustatud looduskaunis koht.

11. juuni keskpäevaks koguneti Keila-Joa lähetele Meremõisa pankrannikule. Sissejuhatuseks viis Eesti Roheline Liikumine läbi jäätmete sorteerimise mängu, mille jooksul said noored teada, millist prügi saab taaskasutada, millised on need ohtlikud jäätmed, mis tuleb kindlasti ülejäänud prügist eraldada ja vastavatesse kogumiskohtadesse viia ja muud kasulikku.

Peale teoreetilise osa pandi kätte töökindad, võeti kaenlasse prügikotid ja hakati tööga pihta. Kuigi koristuskoht oli juba enne üritust üle vaadatud ning arvasime teadvat, mis meid ees ootab, leidsime endi ja sealhulgas ka Keila valla keskkonnanõuniku suureks üllatuseks uusi prügikohti. Koristustööd jätkus mitmeks tunniks ja nii mõnigi hundu hakkas lõpupoole juba väsimusest tüdima, pidasid kõik vapralt lõpuni vastu. Kindad sai käest võetud alles siis, kui metsaalune oli puhas ja jäätmekäitlusfirma Ragn-Sells poolt kohale toodud kaks suurt prügikonteinerit, kuhu sõiduautoga saaks sisse sõita, peaaegu täis olid.

Koristustöödele lisas vürtsi seegi, et kuna tegemist oli pankrannikuga ja kaldad päris järsud, siis tuli kohati kasutada mägironi-misoskusi, nii et meie vanemskautide tööalajuhi Heikki juhendamisel laskusid julgemad kõiega prügi järele panga astangule.

Peale kosutatavat kõhutäit ootas ees aga päeva parim osa – suur juubelitort, sest mis sünnipäevapidu see ilma tordita on. Lisaks jagas sünnipäevalaps ESÜ oma tublidele talgulistele ka keskkonnasõbralikke kingitusi, mis anti igale tublile looduse sõbrale üle koos peaskaudi enda käepigistusega.

HELE-MAI MADISSON

Suured tänud kõigile Eesti Skautide Ühingu sünnipäeva külalistele abi ja toredate peo eest! Tänu meile kõigile on nüüd üks Eesti looduskaunis koht jälle puhas ja ilus.

ESÜ 10. SÜNNIPÄEV – ROHELINE PÄEV

Eesti Vabariigi presidendi tervitus Eesti Skautide Ühingu ja Eesti Gaidide Liidu suurlaagri „Rännumaa” avamisel 24. juulil 2005 Tagametsas

Austatud gaidid ja skaudid,
laagrijuhid ja külalised!

Meeldiv on näha nii palju rõõmsaid inimesi pikkade traditsioonidega Tagametsa laagripaigas. Mul on hea meel, et saan olla siin koos teiega.

Skautluse ideed, mille sünnist saab varsti sada aastat, leidsid Eestis kohe hea pinnase. Nagu kõikjal maailmas soovivad noored inimesed seista õilsate ideede eest, nii ühendavad ka siinseid noori ideed abivalmidusest ja töökusest. Kindlasti kannate ka teie neid põhimõtteid endas kogu elu ja annate edasi tulevastele põlvetele.

Eesti skautlus on läbi elanud palju keerulisi aegu. Tooksin siinkohal võrdluse metsa kasvamisega, mis sobib kasvõi seetõttu, et skaut on loodusesõber ja ka meie laagripaik asub metsas.

Küllap on kõiki skautide ajaloolisi laagripaiku räsitud tormid – nii ka siin. 1967. aasta tugev torm murdis Tagametsas palju suuri ja tugevaid puid. Nagu näete, on toona murdunud puude asemele kasvamas uued ja loodetavasti tugevamad.

Skautlust on ajalootormid räsitud eri paikades ja aegadel, kuid ikka ja jälle taastatakse või luuakse uued salgad, kes koonduvad ühingutesse. Need kannavad edasi vanu traditsioone ja toovad nende kõrvale ka ajakohaseid uuendusi. See kinnitab, et skautluse aluspõhimõtted on vastu pidanud ajaproovile ning on olulised ka täna.

86 aastat tagasi langes ja maeti siit mitte kaugele, Väandra kalmistule, Vabadussõja kangelane Anton Õunapuu. Tema juhitud skaudid asusid koos teistega võitlusse Eesti iseseisvuse eest. Nende ettevõtmine oli edukas; Eesti Vabariik saavutas Vabadussõjas võidu ja me saime luua oma riigi.

Loodan, et meie kodumaise skaudiorganisatsiooni rajaja Anton Õunapuu poolt algatatud ettevõtmine saab uut jõudu igast katsumusest ning sellest saab tormikindel loodusemets, milles on igasuguses vanuses puid.

Head sõbrad!
Olete teinud laagri ettevalmistamisel tublit tööd, mille tulemusi on siin kõikjal näha. Ärge nüüd tehke ka üheleegi päevale hinnaalandust, sest talvel õpitu tahab laagris kinnitamist. Samuti on laager just see koht, kus uut sõpra tõeliselt tundma õppida ja leida kinnitust ühise skautliku maailmavaate vajalikkusele.

Soovin teile ilusaid laagripäevi, õnne võistlustel ja palju kasulikke kogemusi!

Eesti skautide ja gaidide suurlaager „Rännumaa” tervitab ja tänab!

Käesolev tegevusaasta on olnud meist paljudele **Rännumaa** aasta ja võib-olla jõudis laagri alguseks, kui sajad noored põnevil nägudega kohale tormasid, juba isegi tüdimus peale tulla, kuid loodan selle kiiresti mööduvat. Kindlasti tekkis vahet ka küsimus: „Miks ma selle kõigega üldse jändan?” Aga sellepärast, et sul on anda ja jagada midagi väärtuslikku, mis võib kellelegi palju rõõmu valmistada. Andmisrõõm on ikka suurem! Samas tahan aga kõigi toredate laagriliste tähelepanu juhtida nendele vapratele skautidele ja gaididele, kes on **Rännumaa** valmis teinud ja selle elama pannud. Pean tunnistama, et see on mõnus tunne, teha midagi sellist. Seda tunnet on võimalik kogeda ka täna laagrilistel, sest järgmine suurlaager on juba nelja aasta pärast ja siis vajame teie abi.

Kallid sõbrad! **Rännumaa** tervitab kõiki, keda ta on kutsunud seiklusrikaste radadele ning pakkunud võimalust mitmel viisil tutvuda erinevate rahvaste eluloga – osalejaid on ju peale Eesti kaheteistkümnest riigist üle maailma. Loodetavasti on sõlmitud palju uusi tutvusi, mis aitavad mälestusi sellest laagrist pikki aastaid elavt-ena hoida.

Täna kogu südamest suurlaager **Rännumaa** staapi ja kõiki abilisi ning loomulikult ka laagris rändajaid.

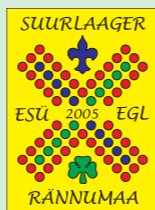
Taaskohtumiseni!

Suurlaagri „Rännumaa” juht
nsmk Siimon Haamer

RÄNNUMAA STATISTIKAT

Suurlaagris kokku 865 skauti-gaidi.
Neist välismaalt 343, Eestist 522.
Esindatud on Austraalia, Iirimaa, Kanada,
Leedu, Prantsusmaa, Rootsi, Sloveenia,
Soome, Suurbritannia, Ameerika
Ühendriigid, Kreeka ja Itaalia.

Avapäeval jõudis suurlaagrisse RÄNNUMAA Eesti Skautide Maleva esindaja skautmaster Lembit Tullus, kaasas oma käega joonistatud Anton Õunapuu portree, mille ta pidulikult ESÜ-le üle andis. Täna autorit, märkis ESÜ peasakut Kristjan Pomm, et Eesti Skautide Maleva kingitus on kallihinnaline ja sellega on saanud Eesti Skautide Ühingu oma keskuse seinalt seni puudu olnud pildid mehest, kelle nimi ja aade ühendab Eesti skautlust ühiseks ja vennalikuks perekaks.

Fotod: Tauri Hütt, Deivis Treier, Nele Hendrikson

JÜRIPÄEV 2005

KILDE MAAILMA SKAUTLUSE RAJAJA ROBERT BADEN-POWELLI MÖTTEPÄRANDIST

Värsket õhku! Nägin kord üht lipkonda sooritamas tõeliselt head võimlemiskava oma skaudiruumides. Esitus oli reibas ja hea, kuid õhk seda küll ei olnud. Ruumis ei olnud ühtki ventilaatorit. Poisid töötasid nagu masinad, kuid hingates umbset õhku, läks see tegevus pigem raisku selle asemel, et nad oma verd oleksid tugevdanud. Värske õhk on tulemusteni pürgides pool võitu ja seda peab ära kasutama nii ihu kui hingamise kaudu, kui see vaid võimalikuks osutub.

Värske õhk on ka edu saladus. Skautlus on olemas just selle jaoks, et edendada väljasviibimist.

Küsisin kord ühelt suurlinna skaudijuhilt, kas ta oli korraldanud nädalavahetusel retke maale või metsa. Ta ei korraldanud üldse retki. Miks siis? Seepärast, et tema

poisse see ei huvitanud. Neile meeldis nädalavahetusel hoopis koonduseruumidesse tulla!

Loomulikult oli see neile vaestele poistele meelt mööda sellepärast, et nad olid harjunud sisetingimustega. Kuid just seda üritame ära hoida. Meie ülesanne on võõrutada skaudid sisetingimustest, tehes väljas olemise põnevaks.

OLGEM INIMESED, AGA SAAGEM SKAUTIDEKS

Suurlaagrisse „Rännumaa“ on kogunenud noori maailma erinevatest paikadest, keda kõiki, hoolimata nende erinevustest, ühendab skautlus/gaidlus.

Juba aegade algusest on inimene inimest diskrimineerinud (õigusi ahistanud). Kõik inimesed sünnivad aga oma väarikuse ja õiguste poolest vabade ja võrdsetena. Seega peaksid inimõigused ja põhivabadused kuuluma inimestele ilma igasuguse vahetegemiseta rassi, nahavärvuse, soo, rahvusliku või etnilise päritolu, keele, usu, veendumuste, vaadete või muu sarnase olemusliku tunnuse alusel. Kuigi me elame 21. sajandil, on see ka tänapäeval suur probleem.

Rassism on ideoloogia, mille kohastelt mõni rass või rahvas seisab teistest kõrgemal.

Hitler näiteks pidas aaria rassi kõrgemateks esindajateks sakslasi ja see rass pidi muutuma valitsevaks maailmas. Tema üheks natsionaalsotsialistliku ideoloogia tugisambaks oli rassilise puhtuse tagamine. Hitler ei sallinud juute ja seda ideoloogiat õpetati lastele noorsooühing Hitlerjugend kaudu.

Mõistet kasutatakse teise rassi kuuluvate isikute suhtes solvava ning agressiivse käitumise kirjeldamiseks.

Sallivus ehk tolerants on maailma kultuuride mitmekesisuse, nende väljendusvormide ning erinevate inimtüüpide austamine ning hindamine – see on see omadus, mis igal inimesel olema peaks, eriti skautidel, kellel on suurlaagris võimalus teisest rahvusest noori tundma õppida.

Mõistet “ksenofobia” – välismaise vihkamine – kasutatakse vaenuliku suhtumise kirjeldamiseks isikutesse, kes on pärit muust riigist või kuuluvad teise etnilisse gruppi, samuti väljendab see ka teistsuguste traditsioonide ja kultuuride mitteaustamist.

Paljud lihtsalt võõrastavad või kardavad erinevat ning seetõttu ei julge teist keelt kõnelevate või erineva nahavärviga inimestega suhelda. Skautidel/gaididel reeglina suhtlemisbarjääri ei ole – oma nupukuse ja arukusega (kasvõi märkide, käte abil) suudetakse alati teistele vajalik selgeks teha. See on skautluse suur kasvatuslik omadus, sest skautlus on ju tekkinud ning arenenud eelkõige kui ülemaailmne vendlus.

Me kõik oleme erinevad, omamoodi erilised – ja seda ka ühe rahvuse hulgas. Kui meil on nüüd võimalused tutvuda maailma eri kultuuride esindajatega, peaksime olema sõbralikud, tolerantsed ja sallivad nende erinevuste suhtes.

Olgem inimesed, saagem skautideks!

KAROLIN LILLEMÄE

SUUR TÄNU TAGAMETSA MAAOSTU TOETAJATELE!

Deivis Treieri foto

2005. aasta suurlaagris „Rännumaa“ avati tänukivi kõigile meie skautliku püsilaagri maa-ostu toetajatele. 1999. aastal maa-ostu müügilepingut sõlmides võtsime endale kuni 2004. aastani raske ülesande, et eelolevate aastate jooksul 7,8 hektari Jahilossi juurde kuuluva maa ostmiseks vajalik summa, milleks oli 237 123 krooni ja millest poole saime maksta erastamisväärt-paberites, kokku saada.

Toetuste eest tänades, skm. KRISTJAN POMM
KODUMETSA SIHTASUTUSE NÕUKOGU LIIGE

Suur tänu veelkord kõigile toetajatele, kelleks olid:

1. Arno Bender
2. Edward Clark ja The U.S.-Baltic Foundation
3. Eesti Skautide Ühing
4. Udo Jürima
5. Mari-Ann ja Tunne Kelam
6. Hilja Kuutma
7. Ingrid Kütt
8. Jaan Lepp
9. Bruno Metsar
10. Raffi Moks
11. Leo Parts
12. Martin Wilhelm Pomoell
13. Egbert Runge
14. Suurlaager „Hõimusild“ 2001
15. Peeter Tarkpea

Kodumetsa on koht tänastele Eesti noortele, kus koos käia ja tunda rõõmu skautlusest ja gaidlusest.

TAGAMETSA JAHILLOSS AVATUD

Fotod: Siim Suisalu

3. juunil 2005. aastal avati Järvamaal Tagametsas skautliku püsilaagri vastrenoveeritud Jahiloss. Eelmise sajandi algusest pärit Jahiloss kuulub 1999. aastast Eesti Skautide Ühingu ja on Tagametsa skautliku püsilaagri keskuseks ning peahooneks. Jahilossi renoveerimine kestis mitmeid aastaid ja see sai teoks tänu nii eraisikute annetustele kui mitmete fondide abil. Jahilossi renoveerimise suurtoetajaks oli Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Eesti skaudid ja gaidid otsisid 1990. aastatel looduslikult kaunist kohta, kus saaks pidada nii laagreid kui korraldada mitmeid teisi noorteüritusi ning lõpuks leiti koht Järvamaal Kabala vallas Tagametsas. Eesti Skautide Ühingu ja Eesti Gaidide Liidu poolt 2000. aastal asutatud, suurte metsade keskel ning kõikidele skautidele ja gaididele üle maailma kodus saanud skautliku püsilaagri haldamiseks loodud sihtasutus sai nimeks „Kodumetsa”. Tänu mitmetele toetajatele ja nii maakonna, valla kui ka kohaliku metskonna toetusele on õnnestunud enam kui viis aastat kestnud ehitustöödega korrastada laagripaik, rajada mitmeid püsiehitisi ning nüüdseks on ka lagunenenud katusega „tondilossist” saanud taas uhke Jahiloss, kus saavad oma üritusi pidada nii skaudid, gaidid kui teised soovijad.

Jahilossi ostmisele eelnesid keerukad läbirääkimised tollase Jahilossi omanikuga. Tänu sellele, et õnnestus oluliselt üle 100 000 kroonine alghind odavamaks tingida ja 1998. aasta Eesti Skautide Ühingu ja Eesti Gaidide Maleva suurlaager „Metsaraamat” jäi oma majandustegevusega plussi, siis oli meil võimalus teha 50 000 kroonine investeering. Ja nii õnnestus 1995. aastast pärit unistus teoks teha ja Jahiloss ära osta.

Renoveeritud Jahilossi esimesteks kasutajateks olid mai lõpus Riigimetsa Majandamise Keskuse ja Eesti Loodusmuuseumi poolt korraldatud „Vereta Jahi” osalejad.

Jahilossi avamisel osalesid teiste seas haridus- ja teadusminister Mailis Reps, Järva maavanem Üllar Vahtaramäe, Haridus- ja Teadusministeeriumi asekanstler Madis Lepajõe, noorteosakonna juhataja Anne Kivimäe, Kodumetsa Sihtasutuse nõukogu esimees Theo Aasa, kes oli Järva maavanemaks kui alustati laagriala loomisega, Keskkonnainvesteeringute Keskuse juhataja Kalev Aun, Kabala vallavanem Urmas Kupp, Eesti Skautide Ühingu peaskaut Kristjan Pomm ja Eesti Gaidide Liidu peagaid Triinu Sagor. Jahilossi õnnistas Järvamaa praost Teet Hanschmidt.

Üheks meenutuseks sellest tähtsündmusest on Haridus- ja Teadusministeeriumi kingitud lipumast Jahilossi ees.

Skm. KRISTJAN POMM
KODUMETSA SIHTASUTUSE NÕUKOGU LIIGE

KA SOOMES ON SELLISEID LAAGREID

Nagu ajakirja „Eesti Skaut” lugejad teavad, on Eestis ökoskaudid korraldanud juba mitmeid „Ökoskaut-noorjahimees” laagreid ja saanud nendes osa jahimeeste loodusetundmisest ja laskeosavusest. Nüüd on meie ajakirja toimetuseni jõudnud teated ka samasuguse laagri korraldamisest Soomes. Soome jahimeeste ajakirjas „Metsästäjä” ilmus tänavu märtsikuus atikkel, milles kirjeldatakse partiolaiste vastavat laagrit Laitialas.

See laager korraldati partiolaiste endi soovil ja sellest võtsid osa Tampere Kotkad ja Kajakad. Laagriliisi kogunes 70 hinge ja nad majutati Hollola valla laagrikeskusesse, kus veedeti viis põnevat päeva. Nooremad said olla keskuse siseruumides, vanemad skaudid aga pidid ööbima telkides, väljas 20 pakasekraadi.

Laagris õpiti talvistes tingimustes lõkkeid süütama, riideid kuivatama, mängiti mitmesuguseid loodusesse sobivaid mänge. Jahinduse poole pealt aga tõdeti, et see on palju laiem mõiste kui pelgalt küttimine. Tampere skaudid said teadmisi ulukihooldest talvetingimustes ja nüüd teavad nad, et metskitsedele, valgesabahirvedele ja halljänesele maitseb hästi kartul, porgand, kaer ja ristikein. Tõdeti, et jahimehed teevad palju tööd mitmesuguste põldude rajamiseks ulukitele, kaitsva metsa istutamiseks, söödakohtade ehitamiseks ja püüavad väikekiskjaid, kes teevad väiksematele loomadele liiga.

Laagrilõkke ääres võisteldi viktoriinis, mis oli koostatud äsjakogetud ja omandatud teadmiste põhjal. Lõkkel küpsetatud ulukilihast vorstid lausa sulasid laagriliste suus ja nii mõnigi pala libises soome püstkõrva Karo ja karjala karukoera Alunki suhu. Eriti meeldisid jahikoerad hundudele, kellel nende paitamiseks kujunes lausa suur järjekord. Koerte teemal tehti kooolitus kõigile ja anti eksamed erialamärkide oamamiseks. Suuremad said võistleda orienteerumises, jahilaksmises, lõkketegemises, roavalmistamises ja ulukite tundmises.

Parimaid autasustati raamatutega metsloomadest. Suurima põnevusega oodati ulukilihast roogade valmistamise kursust. Kohaliku laagrikeskuse köök ei mahutanud korraga kõiki noori kokkasid, neid keerles kõõgis koos oma kolmkümmend. Kui faasaniroad valmisid, siis tõdeti, et see ei olnudki nii eriline, kui oodati. Meenutas poest ostetud broileripraadi, aga ikkagi oli nii hea, et kiputi sõrmi lakkuma. Praelõhnad olid nii meeldivad, et töid kohale isegi kõige laisema poisi või tüdruku.

Eestis jätkuvad „ökoskaut-noorjahimees” laagrid ja ega see pole võimatu, et järgmisel aastal tehakse midagi koos Tampere partiolaistega. On ju ökoskaudid juba kahel korral Soomes „laagerdanud”. Miks ei võiks soomlasi külla kutsuda meie vastavasse laagrisse?

Eestis on septembrikuus kavas korraldada järjekordne keskkonnalaager Jõgevamaal juhtide kooolitamiseks. Vastav teade ilmub ka skautide koduleheküljel internetis, aga juba praegu on võimalus võtta ühendust ökoskautide juhtkonnaga, kui keegi tunneb vajadust läbida vastav kooolitus sügisel.

Skm. LEHO MÄNNIKSOO

KARDA KIIRGUST

Mata – ela, ära ole!

Meie keha katab nahk, seda on lausa lapsik öelda, sest kõik teavad seda. Aga kui tundlik on nahk meie maa-keral praegu valitsevale keskkonnaseisundile, seda ei oska rannal peesitavatest inimestest just kuigi paljud öelda.

Erinevates maailmaosades on inimesed erineva nahavärvusega. Siin peitub paljuski inimühiskonnas levinud rassismi seeme. Tegelikuses aga taandub kõik kohanemisele vastava keskkonna iseärasustega, mida tingib päikeselt tulev kiirgus. Organismile pakub pakase, palavuse, mürkainete, kemikaalide, saasteainete ja kiirguste vastu kaitset meie nahk. Üheks nahka ähvardavaks vaenlaseks inimesele on paraku meie maailma elustav päike. Peame lihtsalt teadma, et kuigi päike on inimese elutegevusele hädavajalik, andes elu taimedele ja kõigele meie ümber, sünteesides meie organismile vajalikku D-vitamiini, mis on vajalik luudes toimuvale kaltsiumi ainevahetusele, võib ta oma ultraviolettkiirgusega põhjustada pöördumatuid nahakahjustusi. Nii nimetataksegi nahavähki meie moodsa aja nuhtluseks.

Seega peaksid heledanahalised võrreldes tumedanahalistega olema ettevaatlikumad päikese pruunistavat toimet kasutades. Heledatel ei ole lihtsalt nahk kohanenud tugeva päikese kiirguse kaitseks sedavõrd, kui tumedanahalistel, kes viibivad pidevalt sellises keskkonnas.

Tänapäeval, kus päikese kiirgust ikka julgemalt tarvitakse, peaks iga skaut ja gaid teadma, et arukas on kasutada kaitsvat päikesekreemi ja et see on oluline ka pilvistel päevadel, sest pilvkatet võib läbida 85% ultraviolettkiirgusest ning see võib tungida isegi läbi selge vee. Asjatundjate soovitusel peaks valge inimene kasutama vähemalt 15-faktorilist kaitsekreemi, mida peaks iga paari tunni järel uuesti nahale määrima.

Kaitse üldist pikkust see siiski ei suurenda. Kõige intensiivsem on kiirgus kella kümne ja nelja vahel. Siit siis mõningaid nõuandeid.

Kui viibid palju ihuga palju väljas, kasuta kindlasti laia spektriga päikesekreemi ja ära ole sealhulgas sugugi kindel, et see sind sajaprotsendiliselt kaitseb, kui oled otse päikese paistes liiga kaua. Kreemita ennast pool tundi enne päikese kätte minekut ja siis iga kahe tunni tagant. Piira otsese päikese kiirguse käes olemist kella kümne ja nelja vahel. Kasuta ultraviolettkiirguse eest kaitsvaid päikeseprille ja kanna päikese eest kaitsvaid lähedaid rõivaid – pika säärega pükse, laia servaga kübaraid, lähedaid varrukatega särke.

Uuri siinkohal kirjutatule lisateadmisi teaduslikust kirjandusest ja ära omaenese tarkusest pilka neid, kes antud reegleid järgivad.

Moodne on ennast solaariumis kiiritada, et saada pruuni jumet. Siinjuureski tuleb silmas pidada, et näiteks 20 minutit solaariumis võrdub nelja tunniga päikese käes viibimisega. Varem peeti solaariumis päevitamist turvaliseks, nüüd on teadlased asja uurinud ja leidnud, et see ei ole sugugi nii. Peaks meeles ikka pidama seda, et täna „üleküpsenud” nahk võib paarikümne aasta pärast areneda nahavähiks ja see on juba tõsine haigus, millega maadleb tänapäeval suur hulk inimesi, kellele parkümmned aastat tagasi ei tulnud pähegi, et nad kunagi hakkavad põdema oma noorusel tehtud vigade tagajärge. Arvestagem sedagi, et meie planeet on inimtegevuse tagajärjel viimaste sajandite jooksul väga palju muutunud ja keskkonnamõjud hoopis teistsugused, kui vanaemade-isade noorusajal. Vastavalt peavad muutuma ka tõekspidamised.

Teadusliku kirjanduse najal kirja pannud
skm. LEHO MÄNNIKSOO

Naerusuu

MILLE ÜLE NAERSID SKAUDID ENNE II MAAILMASÕDA? NOPPEID TOLLEAEGSETEST AJAKIRJADEST „EESTI SKAUT”

Skautid rääkisid lõkkeõhtul juttu. Kõige vahvam jutt oli Heinol.

„Miks ei saada sa oma juttu „Eesti Skaudile?”” pärisid poisid.

„Sest, et ise sealt lugessin,” vastas Heino.

↳

Uhke ema: „Mu poeg on praegu aastane, aga ta käib juba sellest ajast, mil oli 2-kuune.”

Külaline: „Oh, sa vaeneke, siis peab ta küll hirmus väsinud olema!”

↳

„Eedi, millise hääteo tegid täna?”

Eedi: „Andsin laupäeval saadud viiesendise Juntsile.”

„Ja mis hääd tegi Junts?”

„Andis oma viiesendise minule!”

↳

„Ütle, ema, kas kalad magavad?”

Ema: „Nähtavasti. Milleks muidu oleks jõe säng olemas?”

↳

Õpetaja: „Noh, Juss, millal on kõige parem aeg valminud õunu puult maha võtta?”

Väike Juss: „Siis, kui on kindel, et aedniku koer ahelas on!”

↳

Õpetaja: „Millest tunned, et see lind siin pildidil on vares?”

Juss: „Ee, loen pildi alt, kus see on kirjas.”

↳

Salgajuht: „Kuhu näitab kompassi nõel ekvaatoril?”

Eksamiskaut: „Missugust nõela sa mõtled? Kas seda, mis näitab lõuna poole või seda, mis põhja poole?”

↳

Eedi: „Mida sa teed enne seda, kui voodist välja tuled?”

Peeter: „Lähen voodisse.”

↳

Heliseb telefon.

Õpetaja: „Halloo!”

Sügav hääl: „Kas teie olete preili Smith?”

Õpetaja: „Jah.”

Sügav hääl: „Kas teie saate vabandada Bobby koolist puudumist? Ta on väga haige.”

Õpetaja: „Loomulikult. Kes sääl räägib?”

Sügav hääl: „Minu isa!”

↳

Onu: „Kui vana sina, Ats, praegu oled?”

Ats: „11 aastat!”

Onu: „Kuidas nii? Mineval aastal sa olid 5 aastat vana.”

Ats: „Seda küll. Mineval aastal 5 ja tänavu 6 – see on kokku 11.”

↳

Algaja skaut: „Appi! Mul on sääsk supis!”

Skautmaster: „Ära muretse. Egas ta palju ei söö, suppi jätkub ka sulle küllalt!”

NIMEKAID SKAUTE

- John F. Kennedy – esimene USA president, kes oli skaut.

- Carl XVI Gustav – Rootsi kuningas.
- Bill Gates – Microsofti looja ja omanik (Life Scout).
- Richard Gere – näitleja.
- David Hartman – teletäht.
- Paul McCartney – Rock'n'Rolli legend, ansambli The Beatles liige.
- Jim Morrison – Rock'n'Rolli legend.
- Ingvar Carlsson – Rootsi peaminister.
- George Michael – laulja/helilooja.
- John Major – Suurbritannia kunagine peaminister.
- Anton Õunapuu – Eesti skautluse rajaja, esimene Eesti diplomeeritud võimlemisõpetaja, Vabadussõja kangelane.
- Nikolai Kann – Tallinna Poeglaste Kommertsikooli direktor 1915, kunagine haridusminister, Eesti Skautide Maleva kunagine peavanem.

- Neil Armstrong – astronaut, esimene inimene kuul (Eagle Scout).
- Michael Bloomberg – New Yorgi linnapea, Bloombergi uudiste looja.
- Gerald Ford – USA kunagine president.
- Steven Fossett – USA miljonär, kes on mitmeid kordi üritanud rännata ümber maailma õhu kaudu, sealhulgas lennukiga ja kuumaõhupalliga.
- Donald Rumsfeld – USA kaitseminister.
- Steven Spielberg – filmirežissöör.
- Richard Dean Anderson – näitleja.
- George W. Bush – Ameerika Ühendriikide president (Cub Scout).
- Harrison Ford – näitleja (Life Scout).

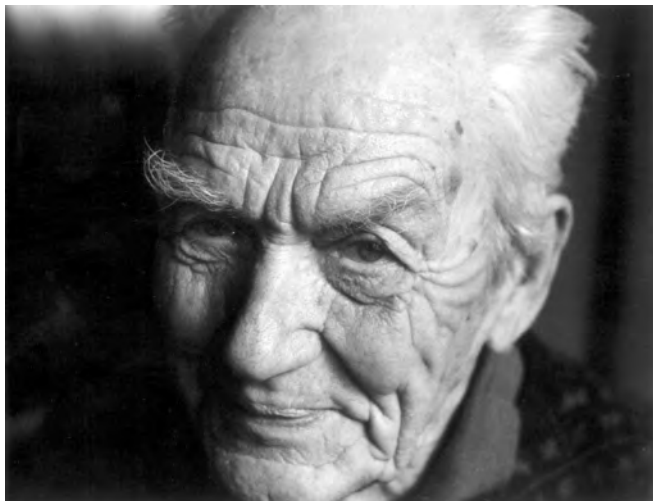
- Bill Clinton – USA kunagine president (Cub Scout).

- Ameerika 26. president Theodore Roosevelt.

ALEKSANDER KARU

Eesti Skautliku Antoni Keskgildi vanim skaut kuni juulikuuni 2005 oli Aleksander Karu. Arvatavasti ka Eesti kõige vanem skaut. Ta sai kevadel 90-aastaseks ja on näide, kuidas inimene on võimeline elama skautlikult nii kõrge vanuseni.

Gildiveerud

Aleksander sündis Mulgimaal, tema koolitee algas Morna Algkoolis Öisu lähedal. Skaudiks sai ta Viljandi Poeglaste Gümnaasiumis. Edasi jätkas õpinguid Tallinnas ETK süsteemis ärijuhtimise ja kaubanduse alal.

Teise maailmasõja ajal, kui sakslased olid Eesti okupeerinud, sai Aleksander Saksamaal ja Kloogal sõjalise väljaõppe. Rindele ta aga õieti ei jõudnudki, võttis osa Keila lahingust, mille järel temast sai metsavend. Hilisem elutee kulges jällegi ETK süsteemis, kus ta oli kaubanduskooli juhatajaks.

Aleksander Karu on hea naljasoonega gildikaaslane, esimene skaudigildi huumorikonkursi võitja, mis tõi talle tiitliks „GildiKaru” ja edasised konkursid toimuvadki nüüd selle nime all.

Aleksander on ka Mulgi Seltsi liige ja temalt pärineb lause: „Hommiikul, kui ärkan, olen rõõmus, sest elan veel!”

Karul on kaks tütrest järeltulijat, aga pole olnud kuulda, et nad ka skaudiliikumise ühinenud on.

Vanahärra suvitab Kiisa taga oma suvekodus, naudib nooruspõlve skautluse nostalgiat ja talvel võtab osa meie skaudigildi üritustest ikka mõni nali huultel.

BALTTREFF 2005

Kui Eesti skautide ja gaidide suurlaager RÄNNUMAA on lõppenud ja skaudid-gaidid ligemalt ja kaugemalt koju jõudnud, siis meie gildiskaudid alles lükkavad hoo sisse järjekordsele rahvusvahelisele kokkutulekule, mis kannab edasi skautluse sugupõlvede järjepidevust.

Neid kokkutulekuid on igal aastal maailma eri nurkades ja nad kannavad ka eri nimetusi. Meie Balttreff ütleb selgelt ära, et tegemist on Baltikumis korraldatava seniorskautide kokkusaamisega. Aga sellest oli juba juttu eelmises ajakirja „Eesti Skaut” numbris ja öeldu olgu meeldetuletuseks, et maailmas on olemas ka skautlik organisatsioon ISGF, mille liikmed on täiskasvanud ja millega saab liituda juba 18-aastaselt. Eestis toimuvast on võimalik osa saada Tallinnas ja Nelijärvel, kus toimuvad kõigile skautlusega seotud isikutele avatud üritused.

Kolmapäeval, 17.08.05 on Balttreff 2005 avamine Piritas Vaba Aja Keskuses kell 17.00–19.00. Seal astuvad publiku ette mitmed ansamblid, sealhulgas on lubanud esineda ka meie skautide tantsutrupp „Sukad&Tagi”. Kontsert lõpeb seniortantsuga. Hilisõhtul loodame, et saame näha ka meie skautide metsateatri etendust.

Nelijärvel on neljapäeva õhtul algusega kell 20.00 simman, mille korraldab Nelijärve rahvakunstiansambel. Laupäeval aga toimub sealsamas rahvusvaheline konverents teemal „Skaudiliikumise hetkeseis Eestis, selle edendamine Balti vabariikides ja rahvusvaheline koostöö”. Sellest konverentsist on kutsutud osa võtma ka skaudijuhid, keda asi huvitab. ESÜ poolt on lubanud korraldamisele kaasa aidata ühingu välissekretär Tanel Peets.

Balttreffi lõpetamine toimub samal päeval kell 14.00 Kuusalu kirikus ja kirikla õuel.

Info toimuva kohta tel 56 498 225 või 56 75 236 ja e-post: lehomanniksoo@hotmail.ee

S I D I U U D I S

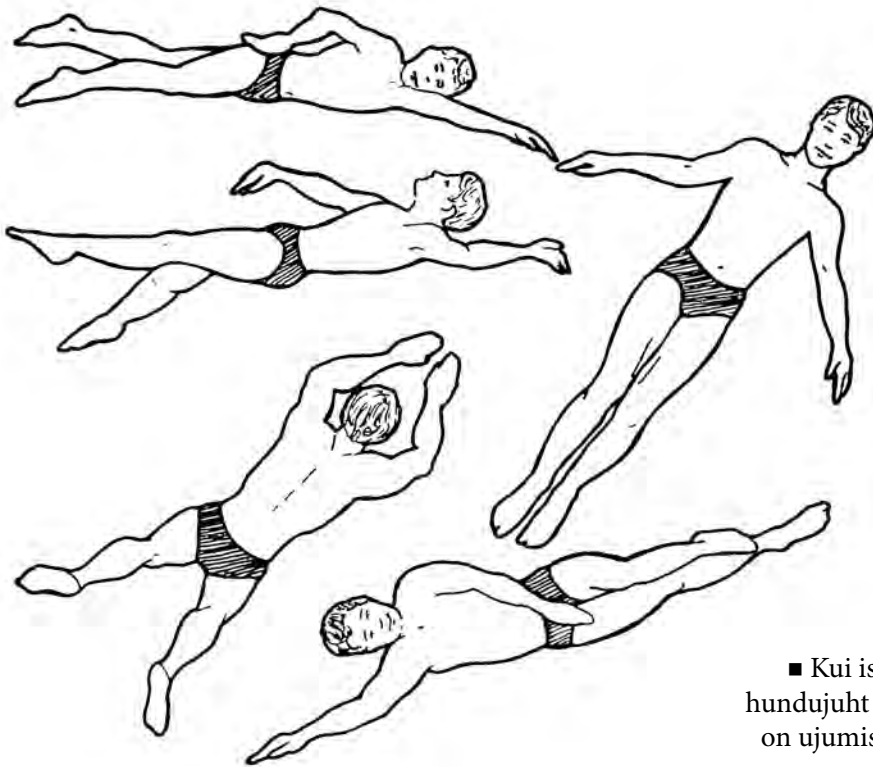
EESTI SKAUTIDE ÜHINGU tellimisel ja kirjastus KOOLIBRI toetusel on skautide-gaidide suurlaagri ajaks näinud trükivalgust järjekordne skaudiraamat „Anton Õunapuu ja meie”.

Selles on põhiosa pühendatud meie skautluse isa Anton Õunapuu elu ja tegevuse kirjeldamisele kuni tema surmani Vabadussõjas. Lugu oleks aga olnud ju poolik, kui me ei loeks sealt välja ka tema tegevuse tagajärge ja jätkamist. Eesti skautlus ei ole sugugi arenenud mööda tõusvat sigjoont vaid areng tänasesse päeva on kulgenud läbi mitmesuguste katsumuste, vastutuulte ja tagasilöökid. Raamat ei ole lausa meie skautluse ajalugu, pigem on see otsingute ja võitluse kroonika.

Raamatu autor on skm. Leho Männiksoo, aga selles leidub pikk tänapäevakajastus ka skm. Kristjan Pommilt. Raamatu kujundas skaudijuht Gädvi Tammann.

HUNDUDELE

Vaata tähelepanelikult juuresolevaid ujujaid ja ütle, mida pildil on kujutatud!

■ Kui ise ei suuda pildil olevat kirjeldada, kutsu hundujuht appi! Siin pole midagi keerulist, aga hea on ujumise juures seda teada, millest pilt kõneleb.

Ujumiseks paslikud ajad on hilishommik ja varane pealelõuna. Ära kunagi uju äikese ajal või halva ilmaga. Ära hakka kohe ujuma pikki vahemaid, kui sa ei ole aastaringi ujunud. Uju alguses vähem ja kasvata ujumise distantsi järk-järgult. Väga ohtlik on ujuda pimedas, sest ohu korral ei näe sind keegi ega tea appi rutata. Pealegi võivad pimedas liikuda mootorpaadid ja sulle otsa sõita. Ära söö kõhtu enne ujumaminekut täis, kerge suupiste võib aga olla.

Piltidelt näed veelgi ohte, mida peab ennetama. Ujuma mineku koht ei tohi olla risustatud klaasikildudega ja muu prahiga. Ära uju vesikasvudesse, võid neisse takerduda. Hoidu kiirest voolukohast ja uuri ujumiskohal kõigepealt põhi läbi, sest leidub ju vastutustundetuid inimesi, kes oma prahi vette viskavad ja nii põhja jalgadele hädaohtu külvavad. Lõpuks vali oma ujumisoskusele sobiv sügavus ja ära hakka rekordeid püstitama, et ennast teistele osavamana näidata kui sa tegelikult oled.

klaasikillud ja muu risu

järsk ja sügav põhi

tugev vool

vesikasvud

ALL-LAAGRID SUBCAMPS

- 1 Ameerika indiaanlased
- 2 Aafrika
- 3 Põhja-Ameerika
- 4 Väike Vudilamaa
- 5 Aasia
- 6 Antarktika
- 7 Austraalia-Okeaania
- 8 Lõuna-Ameerika
- 9 Euroopa

TINGMÄRGID MAP LEGENDS

- Info
- All-lager Subcamp
- Esmaabi First Aid
- Turva Security
- Prügi Trash
- Tualett Toilet
- Metsakirik Forest Church
- Söökla Diner
- Sk/gd pood Shop
- Kohvik Café
- Pesula Wash House
- Ujumiskoht Swimming
- Saun Sauna
- Parkla Parking
- Parkla Parking

TEGEVUSVÄLJAD

- Suurüritused (Big Events)
- Paabulind (Peacock)
- Sipelgas (Ant)

ACTIVITY FIELDS

- Orav (Squirrel)
- Lehelind (Chiffchaff)
- Gepard (Sheetah)

ESÜ ajakiri "EESTI SKAUT"

Juuli–heinakuu 2005

Eesti Skautide Ühingu väljaanne.

Toimetuse postiaadress: Lembitu 7–40, Tallinn 10114;

pk 260, Tallinn 10503; e-post info@skaut.ee

Peatoimetaja: Leho Männiksoo tel. 56 498 225

(e-post ajakiri@skaut.ee)

Toimetajad: Annika Träss tel. 51 993 628

(e-post annika.trass@mail.ee);

Karolin Lillemäe tel. 56 913 430;

Deivis Treier tel. 52 75 333

(e-post DeivisTreier@mail.ee)

Kujundus-küljendus: Gädvi Tamman tel. 56 913 962

Trükitud trükikojas Multiprint.

- Ajakirja „Eesti Skaut” toimetuse tänab kõiki kirjasatjaid ja autoreid. Ootame uusi kaastöid.
- Järgmine number ilmub detsembrikuus.
- Tehes kaastööd ajakirjale „Eesti Skaut”, saate vormipluusi käisele reporteri ja fotograafi märgi. Ootame kirjutajaid, pildistajaid, joonistajaid kui ka lihtsalt sündmustest teavitajaid.
- Kaastööd saata postiaadressil Lembitu 7-40, Tallinn 10114; postkast 260; Tallinn 10503 või e-post info@skaut.ee

Ole valmis juba täna!

- Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja lühendada.
- Fotosid ja käsikirju ei tagastata.

Narva jõudis skautlus 1912. aastal. Pärast pausi taastus skaudiliikumine uuesti 1991. aastal. Skaudiklubi „Kajakas“ tekkis 1996. aastal. Õigupoolest on see tema registreerimise aasta NKO registris. Esimesena alustas 1991. aastal tegevust skaudisalk „Tšaika“ (juht Andrei Matvejenkov) ning 1992. a. skaudisalk „Sokolõ“ (juht Mihhail Tint).

Skautliku heateona tegelesid Narva skaudid Vabadussõjas (1918–1920) langenud sõdalaste matmispaikade otsimis- ja taastamistöödega. Narva skaudid võtsid aktiivselt osa ka kindral Judenitši Põhja-Lääne Armees sõdalaste kalmistu korrastamisest Narva lähedal Siiversti kandis, vennashaua korrastamisest Jõhvi lähedal, kalmistute korrastamisest Merikülas, Iisakus ja Mustvees.

Aastatel 1999–2003 viis klubi koostöös Narva linna noorsoopolitsei läbi ennetavaid laagreid „Ёжики“ (Siilikesed). Need olid lastele, kes on „okkalisel“ pedagoogide ja lastevanemate vastu. Seegi oli skautlikuks heateoks, kuna tänu nendele laagritele said mõnedki siilikesed elu-

lisi teadmisi ühiskonnast ja mõnigi neist astus skaudiks.

Traditsiooniliselt toetub skautlus neljale vaalale: skautlik heategu; skautlikud traditsioonid (seadused, lubadus, töötus); skaudisalk, skaudiliider.

XX sajandi lõpus korraldas klubi Ida-Virumaa maa- vanemate nõukogu toel „Noorte Liidrite Kooli“ (NLK), mis poolteise aasta vältel valmistas noorsooliidreid ette kolmes põhisuunas: psühholoogilises (rühmatöö põhialused); kõnekunstilises (teatraalsus), sotsiaalses (klubi „Sinton“*).

*sintonism e *shintõ* – jaapanlaste pärimuslik usund; lähtub kujutlusest, et kogu maailm on hingestatud ja vaimudega asustatud

1999. aastast asus klubi aktiivselt propageerima oma tegevust ja toetama skaudisalku Ida-Virumaal (Aseri, Narva-Jõesuu, Kohtla-Järve / Oru). Korraldati sügis-, talve- ja kevadlaagreid, suvel osalesid skaudid matkadel, laagrites ja otsingutöödes. Samal aastal sõitsid esimesed Narva skaudid Jürripäevale Saaremaale. Skaudiklubi „Kajakas“ ja ESÜ koostöö sai pideva alguse skautlikul konverentsil Haapsalus, mis toimus 2000. aastal. Samal aastal korraldati Jürripäev Narvas. Paljud skaudid Narvas mäletavad siiani õist tõrvikutega rongkäiku, paraadi linna peatänavatel ja miitingut raekojas platsil. Narva trass – (start oli Šiškini männi juurest – Meriküla – Puhkova – Vodava – Riigiküla – aiandusühistu „Elektron“ – Narva tankist mööda, ning seejärel basseini, Narva loomingu- liste kollektiivide kontsert, rokk-kontsert) osutusid mõnede- le ülejõukäivaks. Muuseas on skaudiklubis siiani sellest Jürripäevast alles ligikaudu 100 kasutamata basseiniplättit. Jah, oli aeg!

Traditsioonilised on juba klubilaagrid: Esimese lõkke matk, Skautlike erialade laager (kevade lõpp), Suur suvelaager, Talvelaager; klubi tähtpäevad – Skautlik jõulukuusk, Sünnipäev neile, kes on sündinud..., Pühitsemine skaudiks, Skautlike erialade laager.

21. sajandi alguses asutasid skaudiklubi liikmed oma Internetilehekülje www.kajakas.ee, mille administraatoriks on seniajani Kuno V. Toming / Draakon.

2005. aastal viivad skaudid läbi projekti „Skaudid Euroopas“. Selle projekti raames sõidavad skaudid külla Läti skautidele ja tutvuvad noorsootöoga selles riigis. Klubi skaudid korraldavad seminare ja õppekursusi, osalevad arendavates videotreeningutes. 2005. aasta suvel toimub laager „Gladiatorium“ – suur klubilaager ja paadi- ning jalgsimatk Lõuna-Eestis ja Põhja-Lätis.

Klubi üheks suurimaks saavutuseks võib lugeda 2005. aasta esimesel poolel kahe hundusalga loomist Elena Frolova (Sonja) ja Julia Martõnaova (Panter) juhendamisel.

Skaudiklubi – see on suured võimalused noortele: organisatsiooniline töö, matkad, laagrid, treeningusaal, spordisaal (teatejooksud, jalgpall, võrkpall, rahvaste pall), treeningud lasketiirus, basseini, saun.

Narva Lõvi skaut-instruktor
MIHHAIL TINT

SKAUDIKLUBIST KAJAKAS